

SERRA

D'OR

**Giacometti, l'escultor
de la fragilitat invencible**
Pere Antoni Pons

50 anys de Justícia i Pau
Eduard Ibáñez

**Renada-Laura Portet, una gran
veu de la Catalunya del Nord**
Irene Muñoz

Josep Fontana, història i compromís
Ramon Arnabat

Els ossos (traslladats) de Franco
Francesc-Marc Álvaro

Record de Marià Manent i Cisa
Maria Eugènia Perea Virgili

**Xavier Graset, treball rigorós,
pausat i un punt festiu**
Nina Valls

707

NOVEMBRE 2018 • 5,90 €

Tornar a Sitges

Tornar al temps dels poetes

per Laura López Granell

“

És una festa, no un festival, en què es rep els poetes amb una cercavila amb banda de música que recorda Berlanga.

”

Durant el recital de cloenda, a la foto, els set poetes escolten les seves cançons preferides.

Una rauxa centenària

Quan em van convidar a participar com a poeta a l'onzena Festa de la Poesia de Sitges, en desconeixia moltes coses: la història centenària, el tarannà singularíssim i els efectes que provoca en els poetes que tenen la sort de ser-hi. Sense haver-ne tingut l'experiència, no podia imaginar la síndrome d'Estocolm que, inevitablement, patiria. I en el meu cas la seqüela va ser greu, fins al punt que vaig *haver-hi de tornar*, a la dotzena edició, com a voluntària. Que una poeta convidada a un festival hi vulgui tornar fent la tasca que sigui, pot semblar curiós, però a Sitges el meu no és un cas aïllat: comparteixo aquesta inclinació a l'etern retorn, com jo l'anomeno, amb altres poetes com Anna Bou. I és que, així com l'infant després d'haver gaudit de l'emoció del joc, exclama: «encara un altre cop!», així voldríem els poetes repetir tot allò viscut a Sitges, l'amor com a injecció, les persones per davant dels personatges, i gronxar-nos-hi de nou. «Encara un altre cop!», el plaer de la repetició i, alhora, de la novetat. Només els nens troben gust en la repetició. Només els nens saben jugar seriosament. Els nens, i els poetes!

El 1918 va tenir lloc la primera Festa de la Poesia de Sitges i única durant gairebé un segle. Es va celebrar al teatre de la Societat Recreativa El Retiro, entitat que cent anys després és part de l'organització de la Festa. Aquella convocatòria, però, diferentment a les que han vingut després, consistia en un certamen poètic, en el qual va participar

una extraordinària nòmina de poetes. A la comissió organitzadora hi havia, per exemple, Miquel Utrillo. Al jurat, Josep M. López-Picó com a president i poetes com Trinitat Catasús o Marià Manent. La flor natural, dotada amb 250 pessetes, se la va endur Josep Carner amb el recull *Esparses*. Entre els premiats també hi havia Carles Riba, Josep Maria de Sagarra i Clementina Arderiu.

La Festa del 1918 participava d'aquell esperit arrauat que havia marcat les Festes Modernistes impulsades anys abans per Santiago Rusiñol i, potser, preconitzava la rauxa, una rauxa fonda ja de tan arrelada en la manera de fer sitgetana, de la Festa de la Poesia de Sitges actual. M'hi fa pensar el fet que a les bases d'aquell premi s'advertia que es consideraria que els poetes que no assistissin a la Festa renunciaven als premis. Com a la Festa actual, calia no tan sols figurar-hi, sinó ser-hi, viure-la tot el temps que durés i encara després.

La trama de la Festa

Quan van emprendre l'aventura de la Festa, la Cèlia Sánchez-Mústich i en Joan Duran es van posar els barrets de gàngsters per tramir un pla: atraparien set poetes que els agradessin, sis dels quals en llengua catalana, i els segregarien durant tres dies per tal d'homenatjar-los, però havent buidat la paraula *homenatge* de tot el pes que hi tenen parlaments, trofeus i academicismes. Per contra, hi farien

créixer una història d'amor. Els caldria, primer, investigar els poetes: Quin és el teu color preferit? Com van ser les circumstàncies del teu naixement? Quin plaer triaries, poeta: un massatge entre *cabeçuts*?, un passeig en veler?

El de Sitges és un concepte d'homenatge únic al món, perquè és indestruïble del poble on neix. És una festa, no un festival, en què es rep els poetes amb una cercavila amb banda de música que recorda Berlanga. I com que ells són els protagonistes, hi ha el Recital d'amistat poètica entre generacions, en què joves poetes els festegen amb dedicatòries úniques, i en complicitat amb algun espectacle que al llarg dels anys ha comptat amb artistes com els del Circ Los, l'Andrea Motis o el mentalista Ramon Fauria. I el disabte, Dinar de poetes al Retiro: cabaret, gralles, acudits... amb artistes sitgetans. I a la tarda, Captura d'ànimes, ja sigui exposició, sessió de cinema mut amb pel·lícules fetes expressament per a cada poeta, o teatre d'ombres amb fantasies escèniques també fetes a mida.

És durant el Recital de cloenda que els set poetes escolten les seves cançons preferides; al llarg dels anys han acceptat el repte del concert personalitzat músics com Elena Gadel, el Quartet Brossa o Sílvia Comes. I també, a la cloenda, s'hi han trobat complicitats extraordinàries, com la d'una divertida Rosa Maria Calaf fent d'enviada especial a Sitges en una connexió ben particular amb els jardins del Retiro.

I els regals semblen no acabar-se mai, ja que les botigues de Sitges s'impliquen també, des de la sisena edició de la Festa, en una Ruta artesanal d'aparadors poètics.

Ja és l' hora dels poetes!

El juliol passat es va celebrar la dotzena Festa. Un rellotge n'era la imatge; les busques, un llapis i un bolígraf que

assenyalaven les dotze. Aquest *temps dels poetes*, un any més i per segona vegada, l'he vist dilatar-se en les converses a l'hora del crepuscle i escurçar-se com un llamp en la intensitat de cada vers traçat per la veu dels poetes convidats: d'aquesta fam tots en voldríem més! I ara m'entendreu: els poetes eren Josep Porcar, Samantha Barendson, Josep-Ramon Bach, Maria Cabrera, Ricard Garcia, Isabel Ortega i Quico Pi de la Serra. I si bé Maria Cabrera no va poder venir per força major, tothora vam fer com si hi fos. Durant la Captura d'ànimes, en què la Samantha Barendson va ser treta a ballar per aconseguir un somni seu d'actuar en una comèdia musical, vaig veure els poetes especialment commoguts en rebre els dibuixos dels infants de dues escoles sitgetanes basats en poemes seus. Hi ha una frase de Josep-Ramon Bach que em va quedar gravada: «M'interessa la tendresa, que no està de moda.» Amb la Isabel Ortega i en Ricard Garcia feiem broma: «I ara, quan arribem a casa, qui ens sortirà a rebre amb platerets...?», deien. I així, anar passant tots de la sorpresa a la pura felicitat. Les veus de les poetes joves Helga Simon, Anna Gas i Àngels Moreno hi van ajudar i molt. I el gran Mazoni posant veu a les cançons dedicades i tancant el recital amb la força del *I will survive*. I la mostra dels llibres d'artista, basats en la «versfusió» (composició dedicada als poetes, exclusiva de la Festa). Josep Porcar va triar poemes d'amor per llegir en el recital: «Per tornar a Sitges l'amor que aquests dies ens ha donat.» Hi ha unes paraules de Pi de la Serra que no ho poden dir més clar: «Aquesta festa hauria de ser receptada com a teràpia netejadora per agafar forces i continuar lluitant.»

Tornar a la Festa, ara, en llegir a casa els llibres dels poetes. Hi ha res més per sempre, que tornar i tornar a la lectura d'un bon poema?

TEXTOS I ESTUDIS DE CULTURA CATALANA

La Nova Cançó Estudis de literatura i música

Lluís Meseguer

El llibre estudia el panorama dels creadors-intèrprets i les diverses creacions en el context geogràfic i social: la relació entre la cançó popular antiga i la moderna; les musicacions dels poetes de referència; la relació amb la *chanson*, la *canzone*, el folk, el pop i el rock, i els procediments estilístics i temàtics, a través de les metàfores cantades «al vent del món».

Publicacions de l'Abadia de Montserrat · Ausiàs Marc, 92-98 int. · 93 245 03 03 · comanda@pamsa.cat · www.pamsa.cat